

DMI-dag op 3 september 2026 in Helmond - Deelsessies en wandelingen

Stadswandelingen

Start om 9.30 uur, duur ca 70 minuten

Wandeling 1: Wandeling door het Centrum en Stationskwartier: gebiedsontwikkeling en stedelijke verdichting in het hart van Helmond

Deze wandeling voert je door een gebied waar de komende jaren 10.000 nieuwe woningen worden toegevoegd aan de bestaande stad. Hier ontwikkelen we een nieuw gebied op een plek die al onderdeel is van Helmond en dat alleen nog maar meer zal worden. We vertellen je graag meer over hoe we hier werken aan stedelijke verdichting zonder dat wat er al is uit het oog te verliezen. Onderweg gaat het over de concrete opgave: hoeveel woningen komen hier, wat voor soort woningen, en — misschien wel de belangrijkste vraag — wie zien we hier graag komen wonen? Wat betekent deze wijk voor Helmonders zelf, en welke rol speelt de gemeente voor bewoners van omliggende gemeenten die in deze regio op zoek zijn naar een huis? Verdichting is veel meer dan een optelsom van aantallen woningen; het is een keuze over voor wie je bouwt in de stad.

We kijken daarbij vanuit de bredere ambitie van het Stationskwartier, maar ook naar specifieke onderdelen als het EHAD-terrein waar, op de plek van de huidige busremise, een nieuw gebied met woningen en voorzieningen verrijst. Die ambitie bepaalt de ruimtelijke uitgangspunten — en die bepalen op hun beurt de eisen die je aan concrete plannen stelt. Die lijn van ambitie naar uitgangspunt naar eis maken we onderweg zichtbaar, zodat duidelijk wordt waarom bepaalde keuzes er al toe doen voordat de eerste paal de grond in gaat.

Tijdens de wandeling vertelt TNO over hoe zij met het SIAF-instrument (Spatial Integral Assessment Framework) onderbouwen welke ruimtelijke keuzes bijdragen aan de ambities voor het gebied. De bijbehorende studie is in september klaar, zodat we tijdens de tour al uit de eerste inzichten kunnen putten.

Deze wandeling is een concreet voorbeeld van de grotere vraag die op 3 september centraal staat: hoe bouw je aan een stad die groeit én leefbaar blijft — en welke ruimtelijke keuzes maak je nú, zodat wat we hier ontwikkelen ook echt bijdraagt aan Helmond en de regio?

Wandeling 2: Sturen op bereikbaarheid en leefbaarheid in de bestaande stad

We nemen je mee op een wandeling door Helmond. Niet langs de tekentafel, maar door de straten zoals bewoners en bezoekers ze elke dag gebruiken. Onderweg laat Helmond concreet zien welke ingrepen ze heeft gedaan en doet om de bestaande stad veiliger, beter bereikbaar en vooral leefbaarder te maken — en welke databronnen daaronder liggen.

De centrale vraag: hoe stuur je op leefbaarheid en bereikbaarheid in een stad die al gebouwd is? Je kunt de straten niet opnieuw uitvinden. De ruimte is verdeeld, de gebouwen staan er, de wegen liggen grotendeels vast. En juist daar zit de opgave: niet slopen en herbouwen, maar sturen op hoe mensen zich door de bestaande stad bewegen — hun modaliteitskeuze, parkeergedrag en routekeuze — zodat de stad prettiger en veiliger wordt om in te wonen en te verblijven.

Dat moet bovendien op twee schalen tegelijk, die soms schuren. Wat de leefbaarheid van een wijk verbetert — minder doorgaand verkeer, meer ruimte om te lopen en te verblijven — kan de bereikbaarheid van de stad als geheel onder druk zetten, en andersom. Waar wijk en stad wringen, wordt sturen een keuze. Die spanning maken we onderweg zichtbaar.

Onderweg stoppen we bij een aantal haltes:

- **Een bereikbaar station voor iedereen?** Waar verkeersstromen samen komen zijn keuzes nodig. En hoe faciliteren we een veilige route voor langzaam verkeer? Mag dat ten koste gaan van andere stromen? En is gratis parkeren niet de beste incentive voor ketenmobiliteit?

- **De winkel blijft open.** Een stad is nooit af, werkzaamheden vinden continue plaats. Maar wat als je een 'openhartoperatie' hebt van meer dan 1 jaar? Hoe balanceer je de ontwerp-opgave met de realisatie-opgave zonder dat de winkel moet sluiten?
- **Geen fysieke stad zonder digitalisering.** Reizen en verblijven doen we fysiek in de stad, maar zonder digitale component is het onveilig of loopt het vast. Wat vraagt dat van een stad?
- **Is de trein wel zo fijn?** De ambitie is om meer treinen te laten rijden, maar verbetert dit eigenlijk de bereikbaarheid van de stad?

We sluiten af met de vraag die de hele wandeling verbindt: hoe bouw je, ingreep voor ingreep, aan een stad die tegelijk veilig, bereikbaar én leefbaar blijft?

Deelsessies

Eerste ronde: 13.15 - 14.15 uur

1. Wat kan er wél — gebiedsontwikkeling bij een overvol stroomnet

In steeds meer steden wordt voldoende netcapaciteit een harde randvoorwaarde voor gebiedsontwikkeling. Dat is zeer actueel in Helmond, met ontwikkelingen in onder meer Nieuw Brandevoort en Varendrecht-Noord. Bovendien herkenbaar voor vrijwel iedere groeigemeente. De vraag in deze sessie is daarom niet alleen: kan het net dit aan? Maar vooral: hoe maak je stedelijke ambities tóch waar binnen beperkte netcapaciteit en welke ontwikkelpaden blijven beschikbaar?

We verkennen hoe data, rekenmodellen en verschillende soorten expertise kunnen helpen om beter zicht te krijgen op de energie- en aansluitbehoefte van een gebied en op de knoppen waaraan je kunt draaien om te verkennen wat er wél kan: fasering, functiemix, ruimtelijk ontwerp, flexibiliteit en lokale opwek en opslag. Verschillende partijen laten in deze sessie vanuit hun eigen expertise een deel van deze puzzel zien. Terramira laat bijvoorbeeld zien hoe verschillende databronnen worden gecombineerd om de lokale energiesituatie en congestierisico's op gebiedsniveau inzichtelijk te maken. DEI brengt de belangen, informatiebehoeften en spanningsvelden in beeld tussen de partijen die bij netcongestie en gebiedsontwikkeling samenkomen. Vanuit die inzichten gaan we in gesprek over wat nog ontbreekt en welke informatie, afspraken en samenwerking nodig zijn om tot handelingsperspectief te komen. Doe: het gesprek verschuiven van een enkelvoudig 'ja/nee' naar een beter onderbouwd 'ja, mits...'

2. Digitale Stadsplanning – integraal én duurzaam bouwen aan je stad

Stedelijke opgaven laten zich steeds minder vanuit losse dossiers oplossen. Ruimtelijke vragen op het gebied van woningbouw, mobiliteit, energie en klimaatadaptatie komen samen op dezelfde vierkante meters – en vragen om keuzes die niet alleen vandaag en morgen kloppen, maar ook op de lange termijn nog gedragen worden. In deze deelsessie verkennen we hoe we kunnen komen tot een nieuwe vorm van integrale stadsplanning, waarbij we de stad benaderen als één samenhangend systeem. Daarbij kijken we niet alleen naar de rol van data en digitale technologie, maar nadrukkelijk ook naar de sociaal-organisatorische opgave: hoe creëren we draagvlak voor deze ontwikkeling en hoe organiseren we samenwerking, governance en besluitvorming rond complexe stedelijke vraagstukken? Het vertrekpunt hiervoor vormt **Urban Planning Reimagined (UPR)**, een binnen het Urban Development Initiative (UDI) van Brainport Eindhoven ontwikkelde aanpak voor de toekomst van integrale stadsontwikkeling. Deze aanpak is opgenomen in de Samenwerkingsagenda Toekomstbestendige Gebiedsontwikkeling (SA TBGO) via de werklijn Digitalisering van de Planketen. Gemeenten als Eindhoven, Helmond, Groningen en Rotterdam verkennen vanuit hun eigen praktijk hoe deze ontwikkeling vorm krijgt. In deze sessie brengen Daniel de Klein (Helmond), Michiel Oomen (Eindhoven) en Shervin Azadi (TU Eindhoven) visie, onderzoek en praktijk samen en gaan we met deelnemers in gesprek over hoe zij stappen kunnen zetten in hun eigen stad.

3. **Weerbare stad — leefbaar voor iedereen**

Steden staan onder toenemende druk: klimaatverandering veroorzaakt hittestress en wateroverlast, vervoersarmoede plaatst mensen op afstand van werk en voorzieningen, en op het sociale vlak spelen vraagstukken rond veiligheid en leefbaarheid. De centrale vraag: hoe zorgen we voor weerbare, leefbare steden waarin het fijn wonen en verblijven is — juist ook als het spannend wordt?

De oplossing ligt niet op een specifiek vlak, maar vooral in een combinatie. Van bereikbaarheid en mobiliteit, klimaatadaptatie en hittestress, veiligheid en sociale weerbaarheid. Door die beelden digitaal bij elkaar te brengen, wordt zichtbaar waar een wijk kwetsbaar is en waar de weerbaarheid tekortschiet. Wijkscans brengen bovendien in kaart wie bij nieuwe ontwikkelingen de nieuwe bewoners zijn, zodat voorzieningen gericht kunnen worden geprogrammeerd passend bij de echte bewoners van morgen, in plaats van bij een gemiddelde. Zo verschuift het gesprek van reageren op problemen naar vooraf plannen en toewerken naar een stad die tegen een stootje kan.

Deze sessie verkent hoe je met gedeelde data en gerichte analyse een concreet handelingsperspectief creëert voor een weerbare, leefbare stad — actueel in Helmond en in vrijwel elke stad die groeit en verdicht.

4. **Kennis benutten begint bij een goede vraag — onderzoek als bouwblok voor maatschappelijke impact**

Maatschappelijke vraagstukken raken vaak meerdere organisaties tegelijk. Onderzoek kan helpen om deze vraagstukken beter te begrijpen en oplossingen te ontwikkelen die niet aan één organisatie gebonden zijn. In deze sessie laten we zien hoe kennis een fundamenteel bouwblok vormt voor het aanpakken van maatschappelijke opgaven en hoe publieke kennisontwikkeling kan bijdragen aan toepassing in beleid, uitvoering en markt.

DMI investeert in de ontwikkeling en beschikbaarheid van deze kennis. In deze sessie laten we zien wat er al beschikbaar is, aan de hand van voorbeelden uit de DMI-aanpak, waaronder onderzoek en materialen die samen met kennisinstellingen zoals de UvA zijn ontwikkeld. Je ziet hoe onderzoek bijdraagt aan vraagstukken die organisatiegrenzen overstijgen en hoe resultaten beschikbaar kunnen komen voor hergebruik door andere partijen. Daarnaast laten we zien welke kennis, methoden en onderzoeksresultaten vandaag al beschikbaar zijn en hoe deze kunnen worden ingezet in de praktijk.

Deze sessie is voor beleidsadviseurs, informatiemanagers en projectleiders bij gemeenten en marktpartijen die werken aan vraagstukken waarvoor bestaande oplossingen onvoldoende aansluiten. Ook geschikt voor kennisinstellingen die onderzoek willen verbinden aan maatschappelijke opgaven. Ga hierheen als je wilt ontdekken welke kennis al beschikbaar is én om eigen vraagstukken in te brengen voor onderzoek, bijvoorbeeld via subsidieaanvragen, studentenprojecten of opschalingsprogramma's.

Tweede ronde 14.30 - 15.30 uur

5. **Ruimte is schaars. Hoe maak je de juiste keuzes?**

Iedere gebiedsontwikkeling begint met grote ambities: meer woningen, ruimte voor duurzame mobiliteit, klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving. Maar hoe kom je tot concrete keuzes als opgaven elkaar raken en aanspraken maken op dezelfde schaarse ruimte? Tijdens deze sessie nemen Daniel de Klein namens de gemeente Helmond en Maiara Uliana namens TNO je mee naar de casus van het EHAD-terrein in Helmond: nu nog een braakliggend gebied naast het station dat wordt ontwikkeld tot een nieuwe stadswijk met honderden woningen. Juist deze locatie laat zien hoe één ontwerpkeuze effect heeft op tal van andere opgaven. Zo levert een extra woonlaag meer woningen op, maar zijn er ook gevolgen voor de parkeernorm, netcongestie, bezonning van de omgeving, de financiële haalbaarheid van het gehele plan en de kwaliteit van de leefomgeving.

Aan de hand van deze praktijkcasus laat TNO zien hoe het proces van integraal ruimtelijk afwegen werkt. Hoe breng je de effecten van keuzes in beeld? Hoe weeg je verschillende belangen tegen

elkaar af? En hoe kom je tot transparante, onderbouwde besluiten waar bestuurders, beleidsmakers en partners mee verder kunnen?

Deze sessie geeft deelnemers praktische inzichten en een concrete methodiek die helpt om complexe ruimtelijke vraagstukken integraal te benaderen en betere keuzes te maken bij gebiedsontwikkeling.

6. Stad bereikbaar en leefbaar houden — gebiedsontwikkeling in de bestaande stad

Tienduizend nieuwe woningen in Helmond. En dat terwijl bereikbaarheid en leefbaarheid ook zónder extra verkeersbewegingen van bouwverkeer en nieuwe inwoners al onder druk staan. Bekeken vanuit brede welvaart is de centrale vraag: hoe houd je de stad bereikbaar en leefbaar, wanneer meerdere gebiedsontwikkelingen — en al het (bouw)verkeer dat daarbij hoort — al zorgen voor extra drukte in stad? Een vraag die niet alleen in Helmond maar in vrijwel iedere verdichtende stad actueel is.

De oplossing ligt in een tijdig zicht op daar waar de bereikbaarheid gaat knellen. En dat vraagt om het combineren van data over mobiliteit, klimaatadaptatie en gebiedsontwikkeling. Kijken we bijvoorbeeld naar de bereikbaarheid tijdens het bouwproces: hoe vertalen we dan bouwplanningen in een concreet zicht op knelpunten in het netwerk? Den Haag en Rotterdam laten zien hoe abstracte planningsdata van ontwikkelaars en aannemers waardevolle input vormt voor een voorspel- en scenariomodel — niet per ontwikkelgebied, maar voor de gehele stad of zelfs voor de regio. Hoeveel druk levert het totaal aan plannen op en welke beleidsmaatregelen kun je inzetten om dit te effect te mitigeren? Die inzichten zijn weer te koppelen aan bestaande verkeersmodellen en een breder perspectief waarin o.a. luchtkwaliteit, ruimtegebruik en bereikbaarheid van voorzieningen worden meegenomen. Tenslotte kijken we samen vooruit naar hoe een vernieuwd modellandschap eruit kan zien, met toevoegingen vanuit big data.

7. Integraal werken op de werkvloer — als IT en inkoop andere vragen stellen dan beleid

Integraal werken lijkt vanzelfsprekend, maar de praktijk op de werkvloer is anders: een beleidscollega stelt een vraag, de IT-collega denkt in systemen en architectuur, en de inkoopcollega denkt in contracten en aanbestedingsrecht. Dezelfde opgave, drie verschillende vragen en invalshoeken. In deze sessie staat 1 vraag centraal: hoe werk je als organisatie écht integraal? Hoe organiseer en implementeer je het — en wat moet je vooral níet meer doen?

We maken het concreet aan de hand van één omslag die veel losmaakt: van het inkopen van losse rapporten (PDF's) naar het kiezen voor betrouwbare, actuele en herbruikbare informatie — data die je kunt hergebruiken, combineren en laten landen in je bestaande ICT-architectuur. Aan de hand van best en worst practices verkennen we wat daarvoor nodig is bij de start van de uitvraag, in het contract, en in de architectuur.